

Előfizetési árak:
 egész évre 4 ft., félévre 2 ft.,
 negyedévre 1 ft.
 Egyen szám ára 8 kr.
 Hirdetések mérsékelt árak szerint.

A lap megjelenik minden esztendőben.
 Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 hova a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Keziratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal: Arpad-ut 25.
 hova a lap anyagi részét illető közle-
 menyek és előfizetési penzek küldendők.
 Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL.

PESTMEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

A község ház építése.

Ujpest, április 20-án.

Az istennek legfuresőbb bogara az ujpesti ember!

Ha esőt kap, száraz időt kér; ha száraz időt kap, esőt kér és soha sem bir emberi méltóságának azon magaslatára emelkedni, hogy a hibát ne másban, hanem önmagában keresse.

Ime, 15—20 év óta sürgeti minden irástudó és irástudatlan ember az új modern község-házat s most, amidőn az a megvalósuláshoz közeledik, ugyanazok az irástudó és irástudatlan emberek egy légió kifogással, hetykén odavetett gyanúsítással, halva született felebezésekkel állanak elő s minden áron meg szeretnék akadályozni az új község ház felépítését.

Az egyik azt állítja, hogy erre a tervre előlegesen már rengeteg pénzt pazaroltak el, de hogy mennyit, azt persze nem tudja megmondani, mert hát erre nézve a község számadásaiban egyetlen egy tételt se tud felfedezni, de hát neki szükséges pazarlásról beszélni, mert különben nem volna alkalma a fejős tehénről való mesét a legújabb kiadásban kitalálni.

A másik, aki egy egész utcaszor felket akart az új község háza számára megvetetni az előjárósággal, most már sokalja a 200,000 frtot is, s amit máskor fennen hirdetett, hogy egy község házat nem lehet a jelen számára hanem csak a jövő számára építeni, azt most letagadja s megelegednek egy olyan putrival, amely az ő telken elférne.

A harmadik az már levonta Budapest város háza építési mizériáiból a tanúságot, nem sokalja a 200,000 frtot, hanem kevesli az előjáróság, a képviselőtestület, az építő-bizottság körültekintését s törvényismeretét s nagyobb szabású embereket kívánna, például önmagát, a 200,000 frt-hoz.

A negyedik csak azért borít mindenre sőtét fátyolt, mert ő maga sem lát világosan, nem számítják azon befolyásos férfiak közé, akik mindenbe, még a község ház építésébe is bátran beleülhetnek az orrukát, azaz nem tagja a község ház építő-bizottságnak, amelyet csak a közigazgatás terén való járattanság kifogásolhat.

Az ötödik azt hiszi, hogy minden kérdés fenekén husdarabok fekszenek s mert azokat nem látja, elakarja másokkal hitetni, hogy az új község ház nem egyéb pókhálónál, amely alatt épül ugyan valaki számára valami, ő tudja is hogy mi, de sem az előjáróság, sem a képviselőtestület, sem az építő-bizottság nem tudnak róla semmit.

No hát uraim, minden polgárnak, tollal és toll nélkül, nemcsak joga, hanem kötelessége is az előjáróság működését ellenőrizni, de az ilyen állítások nem képeznek ellenőrzést, hanem vagy üres szalmacsépelést — vagy a nagy közönségnek gonosz meglévesztését.

Beszéljünk komolyan és magyarul!

Ki fogja azt elhinni és ki meri állítani, hogy a községi díjnoktól kezdve fel egészen a belügyminiszterig, mindenki egyetért a pazarlással, mindenki Ujpest községét feji, mindenki vak; s egyetlen egy ember kedvéért mindenki törvényteleneséget követ el?!

Ki fogja elhinni, ki meri állítani, hogy a község házatól kezdve, a szolgabírói hivatalon, a megyei törvényhatóságon át, föl egészen a miniszteriumok fejéig, sehol sincs körültekintés és törvényismeret, mindenki csak az ujpesti vezéralakokhoz dörgölődzik?!

Ki fogja elhinni és ki meri állítani, hogy az előjáróságtól kezdve fel a belügyminiszterig, Ujpesttel szemben mindenki igazságtalan; hogy előjáróság, község, megye, kormány együttvéve sem képez olyan nagyszabású férfiut, mint a milyen nagyszabásúak egyenkint, a fentebbi öt pontnak hirdetői!

Meg vagyok győződve róla, hogy meg a Frimm-fele intézet növendékeivel is nehéz volna ezeket a dolgokat elhiteni, már pedig fel kellene azt a sok rosszat, amelyet Ujpest község vezetőire kennek, mindenkiről tetelezni, mert hiszen a község előjáróságának a legkisebb ténykedéséről is ép úgy tudomást szerez a belügyminiszter s a megye, mint a szolgabíró s a képviselőtestület! Valamint hogy tudomást szerez arról is, hogy mindenki, akinek a kívánságát be nem teljesíthetik, akinek az érdekét elő nem mozdíthatják, akinek a magánérdekén csorbát ejt a közérdek: az kigyót-békát kiált az előjáróságokra s a hatóságokra.

Ez a politika, csakugyan nem lehet községi politika, de nem is mozdíthatja elő a község jólétét, a társadalmi egységet s nem is mozdíthatja elő a község fejlődését és jövőjét.

Tessék ellenőrizni! De ne tessék üres frázisokkal, bizonyítékok nélkül az ürbe dobott gyanúsításokkal a nagy közönséget izgatni.

Mindama vádakát, amelyeket különösen a község ház építése tárgyában úgy a község ház építő-bizottság, mint az előjáróság ellen forgalomba kegyeskedtek — az igazság állóvagyjai — hozni: halomra döntte a község ház építő-bizottságnak f. hó 15-en tartott ülése, amelyen a legnagyobb nyilvánosság mellett, a község ház építési munkáira beérkezett ajánlatok felbontattak, tárgyalattak s amely tárgyalásról még a fővárosi ajánlattevők is kijelentettek, hogy az minden tekintetben kifogástalan és mintaszerű volt.

A tárgyalás alkalmával meggyőződhetett mindenki, hogy az előjáróságnak s az építő-bizottságnak nincs mit takargatnia, hogy az előjáróság s az építő-bizottság, a mely a képviselő-testület határozatából s az előjáróság felelősége mellett működött eddig s fog működni ezután is, nem játszik hamis kártyákkal, hanem egyedül csak a község érdekében fáradozik, amiért talán mégis inkább megérdemli az elismerést, mint a gyanúsítást.

Az ajánlatok felbontásáról s tárgyalásáról lapunk más helyén külön emlékezünk meg. Itt csak két körülményre terjeszkedünk ki.

Az első az, hogy örömfünkét fejezzük ki a fölött, hogy az új község ház építését Schreiber Gyula ujpesti vállalkozó, mint a legolcsóbb összajánlatot tevő nyeri el.

Schreiber Gyula cége 12 év óta áll fenn s a legjobb, legmegbízhatóbb hírnévnek örvend.

Községünk határain belül eddigelé 5—600 házat épített fel, amelyeknél ép úgy, mint a

fővárosi s vidéki vállalatainál rendszeren ujpesti iparosokat foglalkoztatott, úgy hogy a 200,000 frtot is meghaladja az az összeg, amelyet ez idő alatt ujpesti iparosoknak kifizetett.

Schreiber Gyula nem a haszon kedvéért, hanem első sorban ambícióból pályázott az ujpesti község ház építésére s másodsorban azért, hogy tényleg megvalósulhasson azon elv, hogy Ujpest község háza ujpesti iparosok által építtessék fel.

Az ambíció nemes erzelem s aldozatra mindig kész!

Meg vagyunk győződve róla, hogy Schreiber Gyula mindent el fog, nemes ambíciója által vezéreltetve követni, hogy Ujpest község háza monumentalis és kifogástalan épület legyen!

A második körülmény az, hogy ha az egyes vállalkozók legolcsóbb ajánlatait összegezzük, akkor igaz, hogy ez összeg néhány száz frittal kevesebb, mint a Schreiber Gyula összajánlatának az összege. De mindenki be fogja látni azt, hogy akkor, amidőn egy vállalkozó helyett husz vállalkozóval kellene építeni, amidőn az egyes vállalkozók legnagyobb része budapesti iparos s így az ujpesti iparosok a munka legnagyobb részétől elesnének: nem szabad és nem lehet egy 175,000 frtos vállalatnál néhány száz frtra tekintettel lenni; nem lehet és nem szabad az építést néhány száz frt kedvéért, huszfele kockázatnak kitenni.

A pályázat eredménye jóváhagyás végett a felsőbb hatósághoz fog felterjesztetni s Ujpest adózó polgársága meg lehet győződve róla, hogy azt ép oly alaposan meg fogják jóváhagyás előtt az illetékes hatóságok vizsgálni, mint ahogy az előzetes intézkedéseket megvizsgálták.

Adjunk halát Istennek, hogy az ujpesti béketlen, elegendetlen s minduntalan felebbező lovagok akadályá daczára is, idáig már eljutottunk s mához egy évre Ujpest község házát ünnepélyesen felavathatjuk. * * *

A község ház-építő-bizottság ülése.

A község ház építő-bizottság Wolfner Tivadar országgyűlési képviselő és Lindt János bíró elnöklésével t. hó 15-en d. u. 4 óraker tartotta meg az előjáróság közgyűlési termében azon nevezetes ülést, amelyen a község ház építési munkáira beérkezett ajánlatok felbontattak.

A közgyűlési terem zsutolásig megtelt az érdekeltektől s az érdeklődő közönséggel. Az építő-bizottság tagjai teljes számban megjelentek s miután a zöid asztalnál helyet foglaltak, Lindt János bíró az ülést megnyitván, a jegyzőkönyv vezetésével Berényi Antal bizatott meg, aki a lepecsételt ajánlatokat egyenként felbontva, azok tartalmát Zsoldos János főjegyző olvasta föl.

Beadatott összesen 56 vállalkozótól 75 részletes és 7 összajánlat.

A beadott ajánlatok a következők:

Föld-, kőműves- és elhelyező-munkára:			
Peterek és Wagner	---	---	87337.92
Peterek és Wagner Bpesti téglagyár	---	---	---
r. t. téglájával	---	---	89958.03
Grünfeld Armin	---	---	95432.80
Karbarmárvány-munkára:			
Andretti Anselm	---	---	11258.03
Krauser és Társa	---	---	9136.65
Ebner Lajos	---	---	9769.22

Kőfaragó-munkára:	
Andretti Anselm	10646.65
Szolári Ferencz	9802.60
Krauser és Társa	11176.75
Weiszinger György	9558.90
Ebner Lajos	7849.18

Vasmunkára:	
Heinrich A. és fiai	11980.20
Sonnenfeld L. és fiai	11498.24
Schneider József	12412.05
Frankl A. Herman és fiai	11332.32
Danubius-Sch.-Hartmann	12061.64
Bpesti szivattyugyár	12785.01
Schlick-féle vasöntőde	11465.01

Ács munkára:	
Neuschlosz Károly és fia	9773.32
Ehrenwald Vilmos	8749.39
Aczél Károly	8708.99

Cserépfedő-munkára:	
Egyes ajánlat nem érkezett, tehát a legolcsóbb Schreiber Gyula ujpesti vállalkozó ajánlata jön tekintetbe	5278.49

Bádogos-munkára:	
Gerő Zsigmond	4117.02

Amerikai padozat:	
Rosenbaum Sándor	3429.82

Asztalos-munkára:	
Bajusz Bálint és Társai	16683.53
Fornheim Gyula	13678.64
Deschauer J.	10816.36

Kuzen József asztalos-, lakatos- és mázoló-munkára együtt:	
Kuzen J. külön asztalos-munkára	19961.48
Kovács Zsigmond	11607.12
Kovács Zsigmond	11040.77

Lakatos-munkára:	
Schneider József	4438.26
Pick Ede	5544.—
Vermes Adolf	6784.15

Görredőny-munkára:	
Schneider József	1176.60
Pick Ede	1050.—
Paschka és Társa	1050.—

Üveges-munkára:	
Donáth és Lipner	5273.70
Diamantstein Lajos	4614.70

Szobafestő-munkára:	
Pollák Armin	1004.82

Szobrász-munkára:	
Kramars Lajos	2473.50
Barcza Lajos	2059.90
Wunsch Róbert	3987.80
Főgerl Ignác	1645.50
Ney Simon	2266.40

Kályhás-munkára:	
Sonnenfeld L. és fiai	2666.—
Schneider József	3139.—
Vermes Adolf csupán 10. 11. 12. és 13. tételre	785.—

Vízvezeték- és csatorna-munkára:	
Fuchs József	2438.90
Vermes Adol	5171.30
Gellért Emil	4035.29
Gerő Zsigmond	6727.50
Sonnenfeld L. és fiai	4255.35
Schneider József	4935.90
Keller József	4146.95
Knuth Károly	4953.80
Zellerin M.	4698.85
Bpesti szivattyugyár	4148.80

Legszeszvezeték-munkára:	
Fuchs József	1539.90
Vermes A.	1678.30
Gellért Emil	1696.39
Gerő Zsigmond	2595.75
Sonnenfeld Lina és fiai	1340.67
Schneider József	2648.13
Keller József	1549.—
Knuth Károly	1839.—
Zellerin M.	2057.23
Szivattyugyár r. t.	1684.20

Mázoló-munkára:	
Tomi Lajos	1394.42
Pollák Armin	1426.23

Mozaik-, beton- és burkolat-munkára:	
Melocco L.	3661.30
Depol Luigi	3084.82

Ablakredőny-munkára:	
Paschka és Társa	367.20
Lichtig Lipót	472.50

Összvállalkozók:	
Grünwald Testvérek Bpest	185628.19
Bachmann József és Czzipauer	185456.18
Wagner és Peterek Bpest	182729.06
Bachmann Károly	180000.—
Benedek J. Budapest	176815.87
Wellisch S. Gyula Budapest	176270.50
Schreiber Gyula Ujpest	175445.65

Az ajánlatok felbontása s jegyzőkönyvbe vétele után a bizottság zárt ülést tartott, a melyen az összes ajánlatokat utánszámítás céljából kiadta a község mérnökének és építészének azon utasítással, hogy jelentésüket nyolcz nap alatt terjesszék be. A bizottság e jelentés betérjesztése után rögtön végelhatározó ülést tart, úgy, hogy jelentését már a legközelebbi képviselőtestületi ülésen be fogja terjeszteni.

H I R E K.

— **A községi képviselőtestületi gyűlés,** tekintettel azon körülményre, hogy Lindt János bíró és Zsoldos János főjegyző f. hó 19., 20. és 21-en a Váczott mezejendő sorozásnál lesznek elfoglalva: csak a jövő hét folyamán fog megtartatni.

— **Helyettesítés.** Lindt János községünk bírája, Zsoldos János főjegyző s Boda Aladár f. hó 19-én, a besorozandó ujonczokkal, 3 napra, a sorozásra Vácra utazott. Ez idő alatt a bírót Hochbaum Jakab tvbíró, a főjegyzőt Ráday Antal jegyző helyettesíti.

— **Parallel utvonal.** Egy-két fővárosi lap a vácsi-uti kövezés mizériáin úgy vél segíthetni, hogy a vácsi-utal egy parallel utvonalat óhajt a Lehel-utca hosszában létesíteni. Hogy a párhuzamos utvonalért lelkesülni tudnak azok, a kiknek a Lehel-utczában házaik vannak: azon nem csodálkozunk, de hogy Ujpesten is találkozik ember, a ki ezt az eszmét pártolja, azt valóban nem értjük. Nem értjük pedig azért, mert tudniok kellene, hogy a község szerződésileg átvette a megvettől az Árpád-utat s annak kiköveztetésére vállalkozott, — a fellebbezés ugyanis a szerződési tényen magán már mitsem változtat — vállalkozott pedig nemcsak azért, hogy jó közlekedési útja legyen a vácsi-uton, hanem azért is, mert a kövezetvám szedhetési jogát reményli a fensőbb hatóságoktól kieszközölhetni. A ki tehát a vácsi-utról a községnek egy részét a párhuzamos Lehel-útra akarja terelni, az egyenesen Ujpest megrövidítésére törekszik s az már azután csakugyan a helyi érdekek ellen elkövetett bűn.

— **Kinevezés.** Vaday László dr. államrendőrségi fogalmazó a belügyminiszter által fogalmazóvá, — Körösi Henrik dr., a közoktatásügyi miniszteriumba szolgálattelepre berendelt tanár, a vallás- és közoktatásügyi miniszter által az ujpesti állami intézetekhez iskola-látogatóvá nevezetett ki.

— **Közmunkaváltás** kivetési lajstroma a községi adóhivatalban, az utadó kezelőségénél (közszemlére, 3. ajtó) f. évi április hó 30-ig közszemlére ki van téve. E lajstrom, a hivatalos órák alatt nemcsak írás és kézi napszám után kivetett közmunkaváltás fizetői, hanem bárki által is megtekinthető s a netaláni felszólamlás úgy a saját, mint mások adójára nevez ugyanott előszóval is előadható.

— **Az ujpesti ipartestület** f. hó 13-ára kitűzött rendes havi előjárásági ülést, az előjárásági tagok nem jelenvén meg határozat képes számban, nem tarthatván meg, az ülés második határdejeül f. hó 20-ka tüzetelt ki.

— **Közgyűlés.** Az Ujpesti ipartestület betegségyelző pénztára f. évi április hó 23-án d. u. 2 órakor tartja rendes évi közgyűlését. A közgyűlés napirendjére ki van tűzve: 1. Az 1898. évi számadás bemutatása s ezzel a felügyelő-bizottság jelentése alapján a felmentvény megadása iránti határozathozatal. 2. Az 1898. évi számadásból kifolyólag a tiszta jövedelem megállapítása. 3. Az ipartestületnek 211/899. számú végzése, mely szerint az iroda-helyiségért a f. év május hó 1-től 80 frt házbért kér. 4. Az igazgatóság fele részének kisorsolása s így 5. rendes és 4. póttag választása. 5. Felügyelő-bizottság választása, 2. rendes és 2. póttag. 6. Választott bíróság megválasztása, 4. rendes, 2. póttag. 7. Egyébb esetleges indítványok.

— **Fuzió!** Egy hét óta ez a szerencsétlen szó röpke Ujpest utczáin végig. Mindenki arról beszél, hogy az Ujpesti polgári kör és az

Ujpesti kaszinó fuzionálni fognak. Társadalmi szempontból mindenesetre kívánatosnak tartjuk a fuziót, de attól tartunk, hogy végeredményében nem hogy sikerre nem fog vezetni, hanem mindakét körnek megszüntet fogja előidézni. A fuzió ugyanis csak ott egészséges, a hol a fuzionálók erkölcsi és anyagi erőiket egy magasabb cél szempontjából egyesítik. Az Ujpesti polgári kör és az Ujpesti kaszinó fuziójának azonban nem az igazi demokratikus társadalom megvalósítása, hanem a nyomasztó terhek egyesítése a főcélja. Azt hiszik ugyanis, hogy összesített adósságaikat egyesült erővel könnyebben fogják törleszthetni, s megfélekednek arról, hogy a Kaszinó fizető tagjainak legnagyobb része a Polgári körnek is fizető tagja; a nem fizető tagok a fuzió után sem fognak fizetni; azok a fizető tagok pedig melyek ma csak a Kaszinónak tagjai, kérdés, tagjai maradnak-e a fuzionált körnek is, és viszont. Más szóval szerintünk a fuzió eredménye csak az lesz, hogy a Kaszinó 5000 frtnyi s a Polgári kör 10.000 frtnyi adósságából lesz a fuzionált körnek, mondjuk: az Ujpesti polgári kaszinónak 15.000 frt adóssága, a fizető tagok száma azonban, több, mint valószínű, hogy kevesebb lesz, mint a mennyi a két körnek most van. Kész tőkével társulni hasznos dolog, de adóssággal társulni kockajáték. Élénkobb tevékenység, az érdeklődés felköltése és fenntartása, szellemi szórakoztatás, olesó, fenyűzes nélküli mulatságok tapintatos rendezése és vezetése, a községi és országos politika kizárása: kell a két körnek és semmi egyéb. E nélkül se fuzionálva, se fuzionálatlanul nem fognak célt érhetni, nem fogják a társadalmi osztályokat egyesíteni, már pedig erre kellene első sorban törekedni.

— **Kamara-hangverseny.** Az Ujpesti zene-művelő egyesület f. évi április hó 21-en Scheer Paula és Riedl Nándor közreműködése mellett a saját helyiségeiben kamara-hangversenyt rendez, melynek következő a műsora: 1. Haydn J. Vonósnégyes G. dur. a) Allegro con spirito. b) Adagio sostenuto. c) Menuetto. d) Finale. Előadja: Seimann E. (I. hegedűn.) Pásold A. (II. hegedűn.) Riedl N. (mely hegedűn.) dr. Troján A. (gordonkán) 2. Dalok. Előadja: Scheer Paula k. a. zongoran kíséri: Erkel Gyula főigazgató. 3. Goldmark K. zongora ötös B. dur. op. 30. a) Allegro vivace. b) Adagio c) Scherzo d) Allegro vivace. Előadja: Effenberger J. zongoran. Seimann E. I. hegedűn. Pásold A. II. és Riedl N. mely hegedűn. dr. Troján A. gordonkán. Kezdeté fel 8 órakor. Helyárak: Ülőhely 50 kr. Állóhely 30 kr. Jegyek kaphatók Sonnenfeld Adolf háznagynál és este a pénztárnál.

— **Halálozások.** Bartók Ignác ujpesti áll. polgári iskolai rendes tanár f. évi április hó 13-án életének 33-ik évében jobb letre szenderült. A megboldogult hült tetemeit f. évi április hó 15-én d. u. 3 órakor kísérték ki nagy részvéttel az örök nyugalom helyére. Az elhunytat Máty Lajos ref. lelkész megnató beszéddel bucsuzlatta el özvegyétől, három árva gyermektől és kartársaitól, kik gyönyörű koszorúkkal borították el koporsóját. — Gyászos csapás érte községünk pénztárnokát, Radics Dávidot. Hosszas szenvedés után elhunyt f. hó 18-án éjjel 11 órakor neje Radics Dávidné szül. Hertzfeld Hermina, 34 éves korában. Hült tetemei f. hó 20-án d. u. 4 órakor fognak Csokonay-utca 32. sz. alatti lakásából a helybeli izraelita temetőbe kísértetni. — Javorniczky János, Ujpest községének régi polgára, az ipartestület volt elnöke, az evang. egyház volt pénztárnoka és egyháztanácsosa f. hó 19-en meghalt. Az elhunytban Geduly Lajos helybeli ev. lelkész apóst gyászolja. Temetése f. hó 21-én d. u. 4 órakor lesz a gyász-házban Árpád-ut 89. Nyugodjék bekében!

— **A Társas Kör** nek szombaton tartott megnyitó ünnepélye minden tekintetben fényesen sikerült. Ez a kör ismételtlen megmutatta, hogy nemcsak a komoly munkálkodás terén, de vigalmi tekintetben is nagyot tud produkálni, úgy hogy jövője a legszebb reményekre jogosít. A Társas Körnek és a Közművelődési Körnek fényesen kivilágított termeiben szép és válogatott közönség jelent meg, kik élvezettel hallgatták végig a tánczot megelőző hangversenyt. A műsor első pontja Deusch Jenő, a kör titkára által irt prólog volt, melyben a mély tartalom, a poézis üde és ragyogó köntösebe burkolva, nagy hatással volt a közönségre és szerzőjének tehetsé-

gét kiválóan igazolta. A prólogot Janovits Ida kisasszony és Ledig Árpád ur igaz közvetlenséggel adták elő. Erdei Boriska urhölgy Czumbert »Az en dalom« című dalát nagy er-zéssel énekelte. Winternitz Gyuláné urnó zongora játéka csupa báj volt. Makai Emil »szerenád« című monológját, Sárkány Zelma kisasszony igen ügyesen adta elő. A műsor V. számát Hajdu Ilonka művészi tökélyen álló czimbalmi játéka képezte. Végül Ledig Árpád előadott kupléival hangolta viharos derült-ségre az amugy is kedélyes közönséget. A hangverseny után tánc volt reggelig. A jelen-lévők igen keletes emlékekkel és érzelmekkel távoztak, a »Társas Kör« pedig, multságainak jó hírnevéről font koszorújához, a megnyitó estélylyel egy újabb babért fűzött.

— **Megérdemelt nyugdíj.** Schwarz Mór új-pesti tanító, a ki 54 évig működött e tövises pályán, nyugalomba vonult s a közoktatás-ügyi miniszter, a teljes fizetését utalványozta ki az érdemes férfinak. A miniszternek ez örvendetes végzést f. hó 19-én hirdette ki Tóth József tanfelügyelő az összes állami tanítók jelenlétében, az ujp. polg. leányiskola tornatermében, mely alkalommal igen szép beszédet intézett a nevelés e veterán harco-sához, ki ritka önfeláldozással és lelkesedéssel teljesítette egy felszázadnál tovább szép, de nehéz hivatását.

— **A budapesti közúti vasúti társaság** f. hó 12-én tartotta meg 34-ik évi rendes közgyű-lését budavári Országh Sándor elnöklésével. Az igazgatóság s a felügyelő bizottság jelentése az 1898. évi üzletéről fenyves tanubizonytságot tón arról, hogy a közúti vasut a mult évben is rendkívüli haladást tón s nemcsak a közön-ség, hanem a társaság érdekeit is szem előtt tartva, rendkívüli eredményeket ért el. A mult év beveteli főösszege ugyanis: 3,892,371 frt 18 kr. kiadási főösszege: 2,205,323 frt 8 kr. és így a fölösleg 1,687,003 frt 10 kr. A részvé-nyek f. é. május hó 1-én az 5% kamattal együtt 15 frttal, az élvezeti jegyek szelvénye pedig 10 frttal fognak beváltatni, a fönmaradó 390,233 frt 10 kr. a jövő év számlájára vitetik át. A közgyűlés a jelentéseket tudomásul vette, a zárszámadást és mérleget elfogadta, a fei-mentvényt megadta s harasztli Jellinek Henrik vezérigazgatónak faradhatatlan működéseért és szerencses penzügyi politikájával elért kitűnő eredményekért hálás elismerést szava-zott. Ennek kapcsán megjegyezzük, hogy a budapesti közúti vasúti társaság a megyeri vonalat még ez évben ki fogja a megyeri viz-művekig építeni s teherszállításra is be fogja rendezni, ami a Váci-úti gyártelepekre rend-kivül nagy előny.

— **Felülfizetések.** Az »Ujpesti Iparos Ifjak Köre« 1899 márczius hó 11-én rendezett zini-előadással egybekötött táncmultságán a következő felülfizetések történtek: Török Mi-hály 5 frt, Müller N., Kohn és Fried 3—3 frt, Moler István, Fischer Henrik, Hiebl József, Balog Ferencz, Kath. leg. egyes, Frits Ferencz, Szabó nővérek, Feldmann József, Balkez asz-taltársaság 2—2 frt, Lödör nővérek 1 frt 60 kr., Gráner Adolf, Cseh N., Szűcs Emil, Rei-ter János, Dinka Verona, Pinter J. Antal, Rei-ter György, Steiner E. 1.50—1.50 frt, Peterle N. 1 frt 20 kr., Török Ignacz, Váradi Ignácze, Roland József, Lada Gizella k. a., Fuchs An-tal, Szabó Anna, Szegerin N., Fernkorn Gusztáv, Ekker N., Horváth József, Oravetz And-rásné, Ker. és iparosítják, Anda M., Halasi Gyula, Seidovitz Gyula, Dr. Venetiáner Lajos, Webermann Adolf, Turnai Pál, Wuttke Fe-rencz, Kozma Gyula, Szerényi Kázmér, Deutsch Zsigmond, Spitzer Mór, Medveczki György, Stahl Vilmos, Aker János, Pinter Gizella 1—1 frt, Nagy György, Korányi Ferencz, Németh Gyula, Lichtenstein Hermann 50—50 kr., N. N. 20 kr.

— **Nevmagyarosítás.** Gross Hagó rákos-palotai lakos belügyminiszteri engedéllyel Nagy-ra magyarosította a nevét.

— **Talált Wertheim-kulcsok.** F. hó 18-án este, a Károlyi-utcában egy pár Wertheim-pénzszekrény-kulcs találtatott. A tulajdonos az elveszett kulcsokat bármikor átveheti la-punk kiadóhivatalában.

IRODALOM.

A „Képes Családi Lapok“ című szépiro-dalmi és ismeretterjesztő képes heti lapot, amely az idén 21-ik évfolyamába lépett s a

melynek kitűnő író-társunk, dr. Tolnai Lajos a szerkesztője s dr. Murányi Armin a felelős szerkesztője: melegen ajánljuk a magyar csa-ládok s különösen a művelt magyar hölgyek figyelmébe. A lap rendkívül tartalomdus, köz-leményei magas színvonalon állanak s amel-lett legolcsóbb szépirodalmi lapunk, ameny-nyiben előfizetési ára csak 1 frt 50 kr. egy negyedévre s a családnak minden tagja meg-találja benne a hasznos és mulattató olvas-mányát. Megrendelések a »Képes Családi La-pok« kiadóhivatalába (Budapest, V. ker., Va-dász-utca 14. sz.) küldendők.

A »Rejtelmek Világ« 16-ik száma igen ér-dekes tartalommal látott napvilágot s azok, akik a spiritualizmus iránt érdeklődnek, valóban érdekes, élvezetes és gondolkodásra készítő olvasmányokat találnak a »Rejtelmek Világ« című heti lapban, amelynek 2 frt 50 kr. a negyedévi előfizetési ára. Előfizetések a kiadó-hivatalába (Budapest, VIII., Üllői-ut 12. sz.) küldendők be.

Hasznos Tanácsadó cím alatt egy új ké-pes havi folyóirat indult meg Gerő Otília szerkesztése mellett Budapesten. A lap tar-talma ugy szépirodalmi, mint közhasznu ré-szében rendkívül gazdag s figyelme mindenre kiterjed, amiben hasznos tanácsadója lehet a magyar családoknak és hölgyeknek. Előfizetési ára, mely a »Hasznos Tanácsadó« kiadóhiva-talába (Budapest, Ferenczrendiek-tere 6. sz.) küldendő be, egész évre csak 2 frt. A csinos kiállítású lap valóban felette jutányos.

A »Nagy Képes Világtörténet« legújabb fü-zete India művészetét s főkép az építő mű-vészetét ismerteti. Sajnos, India gazdag mys-ticizmusának kevés ismerője van, művészetét kevesen tanulmányozzák, pedig a díszítő for-mák oly páratlan gazdagsága sehol másutt nem található. Ezért is igen nagy szolgálatot tesz e füzet, mely gyönyörű képekben s a tu-domány mai színvonalán álló szövegben ma-gyarazza a sajátos kultura szülötteit, a buja föld terméket, melyet nem ártana a művészet számára még egyszer felfedezni. A »Nagy Képes Világtörténet« 12 kötetből fog állani. Szerkesztője Marczali Henrik. Egy kötet ára diszkótesben 8 frt, füzetbenként is kapható. Megjelen minden heten egy füzet, a 30 kr. Kapható Révai Testvérek könyvesházában (Üllői-ut 18.) s bármely hazai könyvkereske-désben.

Szerkesztői üzenetek.

Egy megbotránozottnak. D . . . L . . . s urnak koresmai kirohanásaival már csak azért sem fog-lalkozunk, mert az illető urnak alkalma lesz nem-sokára, a fegyelmi bíróság előtt bebizonyítani az állításait s ez alkalommal valószínűleg ráhuzzák a rágalmozási §. kellemetlen ingét. Aminthogy ez-után mindenki a bíróság elé kerül, — aki bizonyí-tékok nélkül dobálja a gyanúsítás sarát a község-házára.

B. B. urnak: Ön azt kérde, hogy mi okból is-mertettük lapunkban most és nem az év elején a községi tisztviselők munkásságát? Hát csak azért, hogy ismerjék el azt, amit eddig kétségbe vontak, hogy azok a községi tisztviselők a rajuk bizott munkát szorgalmasan és tehetségűkhöz képest el-végzik. Ezzel az eredménnyel is meg vagyunk elé-gedve.

K. G. urnak, Nines csunyább dolog, mint mikor a vidéki hírlapírók a közönséget azzal mulattatják, hogy gymást, avagy a lapjaikat tamadják és sze-mélyes harcöt folytatnak. Ezzel kimondtuk azt is, hogy e terte senkit, még a »Skorpiót« se fog-juk követni lapunkban. Csak hád élvezzék szelle-meskedéseit az olvasói tovább.

1057 99. Kit.

Rusznják Manó r.-palotai lakos, koresmá-ros ellen mesterséges borok forgalomba ho-zatala miatt megindított kihágási ügyben az ujpesti ker. kapitányság a következőleg ítelt:

Ítélet.

Mesterséges borok forgalomba hozatalá-val vádolt és szabadlábon levő Rusznják Manó szécsényi születésű, 47 éves, izr. vallásu, bü-netlen előéletű koresmáros az 1893. XXIII. t.-cz. 1. §-ába ütköző mesterséges bornak for-galomba hozatala által elkövetett kihágásban bűnösnek mondatik ki. Ennek következtében vádolt az 1893. XXIII. t.-cz. 5. §-a alapján az 1892. XXVII. t.-cz.-ben megjelölt ezela fordítandó 25 frt pénzbüntetésben, ennek behajt-hatatlansága esetén 3 napi önköltegen töl-tendő elzárásban marasztaltatik el. Köteles vádolt 112 frt 2 kr. vegyvizsgálati díjat ugy az eljárás folyamán eddig felmerült 2 frt 24 kr. költséget, valamint az ezután felmerül-endő költségeket megfizetni.

Köteleztetik vádolt a vegyvizsgálat folya-mán mesterségesnek nyilvánított borból maig fel nem talált 59 liter bornak literenként 30 krban megállapított áraban, 17 frt 30 kr., a hivatkozott t.-cz. 12. §-ából kifolyolag R.-Pa-lota község szegény-alap javára lefizetni, a zárlat alá vett 763 liter mesterségesnek nyil-vánított bor ugyancsak a hivatkozott t.-cz. 12. §-a alapján vádolt költségére denaturá-landó, mely denaturált bor vádolt rendelke-zésére bocsájtatik.

Köteleztetik vádolt jelen ítéletnek és in-dokolásnak, az ítéletnek jogerőre váltától 15 nap alatt az »Ujpesti Közlöny« és »Közérdek« című helyi lapokban saját költségére leendő közöltetésére.

A jelen ítélet rendelkező részei vádolt el-lenében az ítélet jogerőre váltta után 15 nap multán végrehajtás utján foganatosítandók.

Indokok:

Rusznják Manó által birt pinczejében megejtett előzetes helyszini vizsgálat alkalmával összesen 23 liter mesterséges uton készítettnek látszó bormennyiség találtatott. Ezen borból az 53850/97. sz. kereskedelem-ügyi miniszteri rendeletben előirt szabályok betartásával minták vételvé, ezen minták a »Budapesti állandó borvizsgáló szakértő bi-zottság«-hoz beküldettek a vegyi vizsgálat megejtése végett. A »Budapesti borvizsgáló szakértő bizottság« 1899 évi február 1-én tartott üléseben 1036. sz. véleménye alapján a vett minták közül az I. 709 l. és VI. 113 l. jelzetű borokra kimondotta, hogy azok tulaj-donságai és összetételei, jelsül a csekély vonat-anyag es vonat-anyag mosadékkal szem-ben aránylag nagy hamutartalom, valamint a folyadék ize azt bizonyítja, hogy a szóban forgó borminták, viz felhasználásával készült, tehát mesterséges borok, míg a többire meg-állapította, hogy azok kifogás alá nem esnek.

Az állandó borvizsgáló bizottságnak szak-veleménye folytán az 1897. évi 53850. sz. a. kelt min. rendelet 23. §-a alapján a mestersé-gesnek nyilvánított borkészletre elrendelt és foganatosított zárlat alkalmával azonban már csak 763 liter találtatott, mely bormennyiség zár alá is vétetett, míg a hiányzó mennyisé-get vádolt bevallása szerint eladta.

A lefolytatott vizsgálat es tárgyalás fo-lyamán vádolttal szemben nem volt beigazol-ható ama körülmény, hogy a mesterségesnek nyilvánított bor készítése es gyártása vádolt által eszközöltetett, ellenben saját vallomása-ból es ama körülmény, hogy az eredetileg felvett bormennyiség már fel nem találtatott, kétségtelenül megállapítható volt ama körü-lmény, hogy a mesterségesnek nyilvánított bort forgalomba hozta es árusította. Mind-ezeknél fogva a kihágás tényállása teljes be-igazolást nyervén, a vádolt az 1893. évi XXIII. t.-cz. 1. 5. §-ai értelmében bűnösnek volt kimondandó.

Enyhítő körülményül szolgált vádolt büntetlen előélete es hogy kisebb mennyiség-ben árusította a mesterségesnek nyilvánított bort.

Jelen I. foku ítélet a váci felső-járási bor-ellenőrzési bizottsággal jogerőssé váltta után es a »Budapesti állandó borvizsgáló szakértő bizottság«-gal közlendő.

Jelen I. foku ítélet vádolt Rusznják Manó előtt kihirdettetven, miután fellebbezési jo-gára figyelmeztetett, abban megnyugodott.

Ujpest, 1899 márcz. 12.

Gyalokay
rendőrtanácos.

11345/1899.

Hirdetmény.

Ujpest község előljárosága a községi szol-gaszemélyzet (24 ember) ruha- es cipőszük-ségletének szállítására pályázatot hirdet.

Mintával ellátott es helybeli iparosok ál-tal tett ajánlatok e hó 22-ig a községi előljá-róságnál nyujtandók be.

Külön adandó be ajánlat a ruházatra es külön a cipőkre is.

Csakis helybeli iparosok ajánlata vetetik figyelembe.

Ujpest, 1899 április 14-én.

Az előljároság.

lanul szabályos az építkezési ajánlatoknak az elbírása; sőt még arra is figyelemztetjük az illető népvézérurakat, hogy a községház-építést, a helyét, az összeget, a tervet ők maguk is megszavazták annak idejében: ép oly kevéssé van tehát joguk azt mondani, hogy az új községháza putri lesz, mint a hogy nincs joguk sokallani a 200,000 frtot.

A sokszor megfélembezett s mégis jóváhagyott és jogerőre emelkedett határozatok megdöntése czéljából ép oly kevéssé van joguk a népre apellálni s népgyűléseket rendezni, mint a hogy nincs joguk az előjáróságot s az építőbizottságot gyanusítani, sárral dobálni azért, mert a jogerős határozatokat végre hajtja, s mert szabályszerűen jár el.

Am tessék, hívják össze a népgyűlést, de mondják meg a népek az igazat, mondják meg, hogy azért hívják a népet segítségül, mert nem az önkök ajánlata volt a legolcsóbb s így valószínű, hogy nem önkök fogják a községházát építeni; mondják meg nyíltan, hogy nem sokallják a 200,000 frtot, hiszen azt meg is szavazták annak idejében, de az fáj nagyon önköknek, hogy nem önkök élvezhetik a hasznot; jelentsék ki nyíltan, hogy antisemiták, s hogy a községházát ép úgy nem akarják zsidó polgártársuk által építtetni, mint a hogy a római katolikus plébániát sem engedték, habár tetemesen olcsóbb volt az ajánlata, s habár ott nem monumentális épületről, hanem csak toldalékról volt szó.

Jelentsék ki azt is férfiasan, hogy azért rossz az előjáróság, mert nem önkök ülnek az előjáróság székeiben: akkor legalább kalapot emelünk az őszinteségük előtt, de addig, amíg a közérdek köpenyegé alatt a saját érdekeikért izgatják fel a népet: addig csak sajnálni tudjuk mindazokat, akik a demagóg s a Don Kisott urakkal szövetségére léptek. Amit főznek: maguk fogják megenni!

Csak rajta! Hordozzák körül azt a zászlót, de vigyázzanak, hogy a rudját valahogy kezébe ne kapja a nép, mert azzal első sorban az antisemitákat fogja eldöngetni.

H I R E K.

— Személyi hir. Wolfner Tivadar országgyűlési képviselő Bacsbe utazott, ahonnan csak a hó végén fog visszaérkezni.

— A községi előjáróság ülése. A községi előjáróság f. hó 25-en d. u. 4 órakor tartott ülésén a kérvények s utalványozási ügyek elintézése után, a községi szolgák ruházati szükségleteire beérkezett ajánlatokat vette tárgyalás alá s az ajánlkozók közül a czipők elkészítésével Grünfeld M. ujpesti czipesz, a ruhakészítéssel elkészítésével pedig Székely Bálint ujpesti szabó bízott meg.

— Ujpest legifjabb katonái. A fősorozás f. hó 19., 20. és 21-en ejtetett meg Vácztól, a mely napokon az ujpesti illetőségű 1878., 1877. és 1876. évbeli születésű és 50 idegen illetőségű ifju állt a mérték alá. Az eredmény kielégítő, sőt jobb az előző évekenél. Besoroztattak az I. korosztályból: Kovács János napszamos, Müller János lakatos, Hackel Ferencz szobrász, Rozsits Károly kosárfonó, Waldhauser Antal geplakatos, Lichtenstein Izidor magánhivatalnok, Lichtenstein Dávid aranyműves, Jámbor János kőműves, Fridrich István rajzoló (egyévi önkéntes), Metzler Béla hajókövacs, Steiner Jakab kereskedősegéd, Zimmermann Ármín magánhivatalnok (egyévi önkéntes), Kis Miklós asztalos, Gruber Gyula napszamos, Priner József vasöntő, Farkas Ferencz asztalos, Szücs András lakatos, Penkert

Viktor gyári munkás, Weinlits Antal asztalos, Martinek Ferencz ács, Schaff Rezső magánhivatalnok (egyévi önkéntes), Weisz Dezső szabó, Szediacek Ignác asztalos, Antal Árpád hentes, Kurucz Alajos bérkocsis, Ziomék András gyári munkás, Bihari Lajos szobrász, Weiszberger Samuel magánhivatalnok (egyévi önkéntes), Szabó József kazánkovács, Beniczky Henrik postatiszt, Weltz Károly vasesztergályos, Winkler Ignác asztalos, Bierling-Ernő postatakarépenztári tiszt (egyévi önkéntes), Kupferschmid Győző asztalos, Finitzer István vasesztergályos, Biedermann Illes mészáros, Szászvári Gusztáv czipesz, Szeki István fuvaros, Mohos József vasesztergályos, Balla Gyula gyári munkás, Baubach József postatakarépenztári tiszt (egyévi önkéntes), Wachler Izidor magánhivatalnok (egyévi önkéntes), Kövér Miklós gyári munkás, Vittner Albert vasesztergályos, Hoffmann Mor gyári munkás, Mojzes János cukrász, Szampel Kálmán hentes, Freyler Antal István nyomdász, Dicker Izidor magánhivatalnok (egyévi önkéntes), Retkes Lajos asztalos, Vallner Gyula lakatos, Galambos József asztalos, Lengvary Béla foggyasztási adótiszt, Kardos József bőrfestő, Mózes Gyula szobrász, Hanák Károly gyári munkás, Albert József gyári munkás, Schneller Lajos könyvelő, Laky Mihály asztalos, Szlonka Ferencz fuvaros, Bruza Ede műszerész, Nagy Imre czipesz, Bagyanszky János kőműves, Ulrich János akrobata, Brünik Marton gépmester, Hadrava János napszamos, Michaelisz Ferenc asztalos, Heiszler Géza geplakatos, Martinek Pál vasesztergályos, Junkler Izidor szobrász, Stütz Károly asztalos, Tosszto Ferencz hajókövacs, Papp Zoltán allatorvos-növendék (egyévi önkéntes), Hoffmann Dávid kereskedősegéd, Sturm Károly vasesztergályos, Odor György asztalos, Wiegner Antal keményseprő, Elsner Alajos asztalos, Szikora József gyári munkás, Galambossy Lajos papnövendék, Varga Sándor ács, Olmos Sándor gyári munkás, Dvorzsák István hentes, Grigey Tivadar kintornas, Jónás András lakatos, Útek György hentes, Ecker Károly gyári munkás, Skivraha József asztalos, Gürtler József hentes, Dóra Ferencz reszelővágó, Dobos Ferencz hentes, Mosonyi István vasesztergályos, Schönfeld Miksa vasúti hivatalnok (egyévi önkéntes), Latzko Antal timár, Horváth József kovacs, Meth Dezső magánhivatalnok (egyévi önkéntes.) A II. korosztályból: Hecht Hugó lakatos, Schwarba József szabó, Surinek József gyári m., Berta János vaseszterg., Schägerin Miksa karpitos, Szieber Ferencz napszamos, Schneider Alajos kosárfonó, Jakab Ferencz asztalos, Kohár Geza szobrász, Barónai József asztalos, Fischer István asztalos, Viskok Ferencz vasesztergályos, Szász György betűszedő, Stavolác Rudolf czipesz, Löwenberger Géza könyvkötő, Zimmermann János kovacs, Horváth András aranyozó, Müller Tódor geplakatos. A III. korosztályból: Pfeifer Antal asztalos, Szilágyi Árpád kőműves, Spitzer Ábrahám geplakatos, Orosz István keményseprő, Jakobi Sándor asztalos, Schober Imre bádogos, Janser Jakab hentes, Weisz Adolf gyári m., Goldstein Fülöp lakatos, Kundl György hajókövacs, Rozgonyi Gyula czimfestő, Biró Sándor vasesztergályos. Az idegenek közül különböző korosztályból 20 ifju soroztatott be. Megemlítjük még, hogy a sorozás, leszámítva azt, hogy Rozgonyi Gyula czimfestő az esküveltel elől megszökött s a kinek karhatalommal való elővezetése rendeltetett el, a legnagyobb rendben folyt le, a miért is Majthényi István polgári, Lányi őrnagy hadseregbeli és Hartmann aleredes honvéd-einök ugy a fősolgabirónak, valamint a községi előjáróságnak köszönetét fejezte ki.

— Építkezés. A »Budapesti közuti vas-pálya társaság« Ujpesten a Baross-utcai telken egy nagy lakházat épít a saját alkalmazottjai számára. Az épület 40 kenyelmes lakást fog magában foglalni.

— Műjégyár. Weisz Gusztáv budapesti vállalkozó műjégyárat épít Ujpesten a Földesi-fele telken. A műjégyár 200 métermázsajegét fog gyártani naponként s működését már f. é. május hó 15-én megkezdte. A helyszíni szemle f. hó 25-en tartatott meg.

— Uj szövőgyár. Angol vállalkozók egy új szövőgyárat akarnak Ujpesten építeni s ha sikerül nekik jutányos és alkalmas telket találni, akkor ezer munkás fogja az új gyárban

— amely csak finom vászon szövésre lesz berendezve — a kenyeret megkeresni. Ennek kapcsán megjegyezzük, hogy a »Magyar pamulipar részvénytársaság« ujpesti ipartelepének azon részere amely a leégett helyen épült, az állami kedvezményeket 15 évre megkapta.

— Az »Ujpesti izraelita nőegylet« Friedmann Ármínne elnöklésével f. hó 23-án tartotta számos egyeleti tag jelenlétében közgyűlést, a melyen az igazgatóság három évi működéséről számolt be. A közgyűlés tudomásul vette az igazgatóság s felügyelőbizottság jelentését, a felmentvenyl egyhangulag megadta s jegyzőkönyvi köszönetet szavazott az elnökségnek s a választmánynak eddigi sikeres működéséért. Az igazgatóság jelentéséből kitűnik, hogy a tagok száma a lefolyt 3 év alatt 166-ról 230-ra szaporodott, az egylet vagyona pedig 8383 frt 70 król 19.675 frt 18 kr-ra emelkedett. A gyarapodás tehát: 11.273 frt 48 kr. Az izr. nőegylet ugyancsak a lefolyt 3 év alatt 4301 frt 80 krt fordított a nyomor enyhítésére s a szűkölködők támogatására: azonkívül megvalósította régi eszméjét, a meunyerben 11.000 frtért ingatlant vásárolt a leányárvaház számára, azt berendezte s a fenntartására is kellő gondosságot fordít. Valóban dicséretreméltó tevékenységet fejtett ki s nemes feladatot oldott meg az ujpesti izr. nőegylet, a mely minden jószívű embernek a támogatását megérdemli. Miután az elnökség 3 éves mandátuma lejárt, a közgyűlés megejtette a tisztújítást is, meg pedig a következő eredményrel. Megválasztott: elnökké: Friedmann Ármínne, alelnökké: dr. Elsner Simonné, pénztárossá: Bauer Sománé, ellenőrré: dr. Sugar Bódogné. Választmányi tagokká: Deutsch Antalné, Deutsch Józsefné, Deutsch Zsigmondné, Deucht Ignáczné, Diamanstein Lajosné, Dörner Nandorné, Ehrenwald Vilmosné, Elsner Ármínne, Erben Samuné, Feldmann Józsefné, Fornheim Izidorné, Fornheim Zsigmondné, Fuchs Bernátné, Fürst Gersonné, dr. Führer Simonné, Frey Gusztávné, Götzl Emma, Kurz Gyulané, Goldschmied Mórné, Gerő Zsigmondné, dr. Hédervári Sománé, Janovits Gyulané, Klein Ignácné, Klein Ármínne, Klein Bernátné, Kőrösi Lajosné, Lövy Ármínne, Leiner Józsefné, Leiner Samuné, dr. Lichtmann Henrikné, Lichtenstein Lipótné, Nadl Gusztávné, Reisz D. J.-né, Schwartz Jakabné, Schreiber Gyulané, Stelner Lipótné, Sonnenteld Miksáné, Sonnenteld Lajosné, Szél Manoné, dr. Vanelianer Lajosné, Weisz Mórné, Weisz Adolfné, Weisz Józsefné, (Egyedü). Dr. Wolfner Jakabné, Winternitz Gyulané, Waldapfel Fülöpné, Weisz Józsefné, Wittmann Miksáné, Fuchs Samuelné.

— Kamarahangverseny. Az ujpesti zene-művelő egyesület f. hó 21-en tartotta II-ik kamara-hangversenyt, a melyen örömmel tapasztaltuk, hogy társadalmunk kiváló tagjai közül is többen valának jelen, akik nemcsak hogy elragadtatással nyilatkoztak a kamara-hangversenyéről, hanem sajnálkozásukat is kifejezték a fölött, hogy eddig nem volt tudomásuk arról, hogy az ujpesti kamara hangversenyek ily magas színvonalon álló műelvezetelt nyújtanak. És valóban, ez alkalommal csakugyan nehéz előtteni, ki illet meg a közreműködők közül a baberkoszorúnak az első levele, mert Effenberger Ilona, Seymann E. Pásold A. Riedl N. és dr. Trojan Haydn »Vonósnegyes«-ével epuy mint Goldmark »Zongora ötösével« olyan művészi összjátékot produkáltak, amelynél szebbet még a budapesti vígadó sem hallott. Rendkívüli tetszést aratott Dr. Flatt Gusztávné is, aki a megjelenésben akadályozott Scheer Paula helyett énekelt, s a »Fidelio« és »Recha« (zsidónóból), nagy áriájával a tombolásig elragadta a közönséget. Szép hang, hatalmas hang, jó iskola, pompás színpadi alak, mind mind fényes jövőt ígérnek számára. A gyönyörű éneket Erkel Gyula főigazgató, mesterileg kísérte.

— Bossányi László meghalt. Bossányi László, negyvennyolczas honvédtiszt, volt országgyűlési képviselő, Pestvármegye bizottsági tagja f. hó 23-án delután hetvennyolcz éves korában meghalt Rákospalotán. Bossányi Lászlóval a magyar közelet egyik ismert és tevékeny alakja szállt sírba. Pályáját mint megyei tisztviselő kezdte 1845-ben, négy esztendeig aljegyzője volt Nyittravármegyének. 1848-ban a pozsonyi zsidózárvargások alkalmával Tarnóczy kormánybiztos mellé segédül

rendelték s ennek oldala mellett működött egész szeptember 15-éig. Mikor *Jellasic* Bécs felé vonult, *Bossányi Ujházy* kormánybiztos segéde lett mindaddig, míg a magyar csapatok el nem hagyták Pozsonyt. 1849-ben elfogták és nyolcz esztendei várfogságra ítélték. *Teresienstadt*-ba került és itt ismerkedett meg *Károlyi* István gróffal, ki szintén raboskodott. 1850-ben mind a ketten kegyelmet kaptak, együtt hagyták el a börtönt. *Bossányi* azonban, mint *Károlyi* gróf meghitt barátja, mellette maradt egész a gróf haláláig 1881-ig. E közben élénk részt vett Pestvármegye közeletében és sokat fáradozott a Deák-párt megalakítása és szervezése körül a megyében. 1881-ben a szabadelvű párthoz csatlakozott és ez eztendődtől kezdve több cikluson keresztül képviselte a gödöllői választókerületet. 1892-ben tudvalevőleg a függetlenségi párt jutott diadalra és *Bossányi* kisebbségben maradt *Várady* Károlylyal, a függetlenségi párt jelöltjével szemben. Attól kezdve nem lépett föl többször s tevékenységének nagy részét az első hazai takarékpénztárnak és a Budapesti Közuti Vaspálya Társaságnak szentelte, a melynek igazgatósági tagja volt. A király ezelőtt hat évvel a harmadik osztályú vaskoronarenddel tüntette ki. Az elhunytat, a gyászoló családon kívül Pestvármegyének, a Hazai Első Takarékpénztárnak, a B. közuti vasut társaságnak küldöttségei, Rákospalotának, Ujpestnek előljáróságai és a polgárok óriás részvéte mellett kísérték f. hó 26-án az örök nyugalom helyére.

— **Ujpestiek egy országos szövetkezetben.** Az ékszerészek országos szövetkezete, a Budapesten tartott közgyűlésen *Nasser Samu* (*Nasser testvérek cég*) és *Fornheim Zsigmond* ujpesti ékszerészeket igazgatósági tagokká választotta.

— **Schvarcz Mór bucsuünnepélye.** Az ujpesti állami elemi iskolák tantestülete bucsuünnepélyt rendez nyugdíjba lépett érdemes tagjának, *Schvarcz Mór*nak a tiszteletére. Az agg tanító azon tanítványai, kik az ünnepély iránt érdeklődnek, bővebb felvilágosítás céljából sziveskedjenek *Radoch József* elemi isk. igazgatóhoz fordulni.

— **Iskolai kiküldött.** Az ujpesti fa- és ipariskolához, a község képviselőjeként, az előljáróság részéről *Geró Zsigmond* küldetett ki.

— **Az ujpesti fuzió.** Az »Ujpesti Kaszinó« s az »Ujpesti Polgári Kör« vezérferfiái *Csepesányi Béla*, *Czipauer János*, *Szónyi Richard*, *László Endre*, *Dr. Kovács Nagy Lajos*, *Grenso Sándor*, *Wüster Henrik*, *Münster György*, *Németh Gyula* s *Dokuly Lajos* f. hó 18-án közvacsorával egybekötött értekezletükön a fuzió szükségességét s lehetőségét kimondták. A részletek tárgyalására — az ugynevezett kisebb ellentétek kiegyenlítésére — mindkét kör részéről egy kilencz tagból álló bizottság fog kiküldetni. Vajjon nem lesz a fuzióból, a polgári es elite-halokon confuzió? Ezt a két parányi ellentétet igyekezzenek mindenkéltől kiegyenlíteni s akkor talán még a passzívából is lesz aktiva.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az ur csapását elviselni könnyebb annak, akit gyászában az igaz részvet támogat. Fogadják mindnyájan, s különösen az »Ujpesti izraelita nőegylet« s az ujpesti »Gyermekbarát egyesület« hálás köszönetemet azon őszinte részvételért, amelylyel ném ravatalánál s hült telemeinek az örök nyugalom helyére kísérésénél, elhunyt nőm emléke s irántam viseltetek. Ujpest, 1899 április 24-én. *Radics Dávid* községi pénztáros.

— **Ludovika Akadémia.** A gróf *Buttler* János-fele *Ludovika Akadémiai* alapítványi helyek egyikére, mely az 1899—1900. tanév kezdetén lesz betöltendő s a mely helyre a kijelölési jogot a vármegye nevében az alispán fogja gyakorolni, a m. kir. honvedelmi miniszter pályázatot hirdet. A pályázati kérvények f. évi május hó 15-ig nyújtandók be Pestvármegye alispánjához.

— **Megnyílt a Margitsziget.** Az idő jós Falb minden ijesztgetései daczára is, itt a tavasz, aminek legkezzelfoghatóbb bizonyítéka nem a kalendárium, hanem a Margitsziget, amely f. hó 20-án nyílt meg. A hajó sajnos egyelőre még csak egy óránként közlekedik Ujpest és Budapest között és így a Margitszigeten is egy óránként köt ki.

— **Sztrájk.** A *Lóvy Dávid* és fiai gőzfűrész- és parkettgyárban hétfőn reggel sztrájk ütött ki. A dolog előzménye a következő: *Brosch Mihály* fiatal munkás hétfőn reggel ittas állapotban ment a gyárba s ott *Szopuk János* munkavezetővel szóváltásba elegyedett, a minnek a vége az lón, hogy a munkavezető *Brosch Mihályt* arczul ütötte, mire ez utóbbi felkapott egy léczdarabot s azzal a munkavezető arczába vágott. A megjelent gyárigazgató *Brosch Mihályt* a gyárból azonnal kitiltotta. Ezt látva mintegy 20 munkás, társaikkal szolidaritásra léptek és a munkát abban hagyva, a gyárból távoztak, sőt a többieket, mintegy 80 munkást is kényszerítették a munka beszüntetésére és egyben feljelentést tettek a járási főszolgabírónál, mint iparhatóságnál és az iparfelügyelőnél, követelvéen *Szopuk János* elbocsájtását és *Brosch Mihály* visszafogadását. *Ivánka* főszolgabíró és *Menczer* iparfelügyelő szerdán delután megjelentek a gyárban s a tapintattal vezetett tárgyalás során helyre állították a rendet. *Szopuk* elbocsájtásától a munkások elállottak, ellenben *Brosch* visszafogadását feltétlenül megkövetelték. Ez utóbbit teljesítette is a gyár, miután *Brosch* a munkavezetőtől ünnepélyes bocsánatot kért. A sztrájk tehát, mely három napig tartott, szerdán este véget ért s most ismét rend és csend van a gyárban.

— **Jutányos jegyek.** A »Közművelődési kör«-ben jutányos villamos vasuti, Hungáriafürdő és Margitszigeti jegyek állanak a kör tagok rendelkezésére.

— **A Budapest-Ujpest-Rákospalotai villamos közuti vasut** r. t. f. hó 24-én tartotta negyedik rendes évi közgyűlését. A vállalat tiszta nyeresége 31.691 frt 22 kr; Az osztalék részvényenkint egy forint.

— **A váci-uti villamos vasut** meghosszabbítása a megyeri vízművekig a megvalósulás felé közeledik. A budapesti közuti vasutársaság ugyanis már megküldötte Ujpest község előljáróságának a meghosszabbítás tervezetét és föltételeit, a mely utóbbiak között a Deák—Toldi-utcai szárnyvonal kiépítésének az elejtése kezezi a föltételt. Miután erre a vonalra Ujpest közönségének és községének egyáltalában nincsen szüksége, ellenben a váci-uti villamos meghosszabbítása minden irányban életkérdés, a jelzett föltétel megadása kétségtelen.

— **Az Árpádföldi vendéglőt** *Heger Nándor* volt ujpesti vendéglős vette át s azt f. évi április hó 30-án megnyitja. *Heger* jóhírűve kellő biztosíték arra nevezte, hogy az Árpádföldi kirándulólhely nemsokára kedvence lesz nemcsak fekvésénél, hanem kitűnő konyhája és pinczejénél fogva is a közönségnek.

— **Felülfizetések.** A f. é. április hó 8-án az »Ujpesti Tanító Segélyegylet« javára rendezett hangverseny alkalmával felülfizettek: *Kammer István* 10 frt, *Csepesányi Béla* *Czipauer János* 5—5 frt, *Fuchs Antal* 2 frt 50 kr., *Erber Simon*, *Máté Ambrus* 2—2 frt, *Dezső Lajos*, *Valdappel Fülöp*, *dr. Fuchs Ignác*, *Kanovits Zoltán*, *Fuchs Bernát* 1—1 frtot, kiknek a rendező bizottság lapunk utján is hálás köszönetet fejezi ki.

— **A pestmegyei gazdák Darányi miniszternél.** A pestmegyei gazdasági egyesület legutóbb tartott közgyűlésén elhatározta, hogy *Darányi* minisztert abból az alkalomból, hogy a földmívelési kormány vezetésével újból megbízott és a gazdaközönség érdekében kifejtett érdeműs működéséért testületileg üdvözli. A küldöttséget a melynek tagjai voltak: *Beniczky Ádám*, *Beniczky Lajos*, *Fazekas Gusztáv*, *Hajós József* alelnök, *Ivánka Pál*, *Noszlopy Emil*, *Szapáry István* gróf, *Tahy István* alelnök, *Tahy Lajos*, *Vásárhelyi Géza*, *Zalczyk Jenő* és *Serfőző Géza* titkár, *Keglevich Gábor* elnök f. hó 14-én vezette a miniszterhez, akit lelkes szavakkal üdvözölt s átadta az egyesület feliratát. *Darányi* miniszter a küldöttség üdvözlésére igen megleghangon válaszolt s biztosította, hogy az egyesületnek a gazdaközönség érdekében kifejtendő tevékenységét továbbra is támogatja s vizont a gazdaközönség együtt működését kérte ki a mezőgazdasági érdekek előmozdítására irányuló terveinek megvalósításánál.

SPORT.

Alagi második tavaszi versenyek. A kies Alagon az urlovasok szövetkezetének verseny-

pályája e hó 29. és 30-án ismét megnyílik s azok a sportbarátok, kiknek sem módjuk, sem alkalmuk nincs a Bécsben lefolyó tavaszi versenyeken megjelenni, bizonyosan teljes számban jelen lesznek az alagi 2 napos meetingen.

Az első nap kiemelkedőbb versenyszámai a *Cserháti* handicap 2000 méterre és a *Marritta* akadályverseny 4800 m.

A második napon a *Pylades* akadályverseny 4000 m. és a *Verbung* gátverseny 2600 m. Remélhetőleg a papírforma jobban beválik, mint a husveti meetingen.

Budapesti tavaszi versenyek. A budapesti tavaszi versenyek a következő napokon tartatnak meg: május 6, 7, 9, 11, 13, 14, 16, 18, 20 és 22-én.

Sportszemponthól a legerdekfeszítőbb meeting a tavaszi, a mikor régi nagyságok tűnnek le rendszerint s támadnak újak különösen a 3 és 2 éves lovakban. Az outsider játsszók ilyenkor aratják babérait s az elért penzbeli nyereség lehetővé teszi azt, hogy az ugynevezett papírforma ellen meglepetésre játszhasanak s nyereségeiket az év folyamán visszaadhassák annak a molochnak, a honnan kapták. A kiemelkedőbb versenyszámok a következők: a Nemzeti hazafi díj 1600 m. és az alagi díj 2000 m., mint a Derby előpróbái: a királydíj, a melyben a 3 éves és idősebb lovak mérkőznek 1800 m. távon a 100.000 korona díjért, továbbá az *Ívadék* verseny, a *Károlyi Gyula* emlékverseny 1000 méterre, a melynek 40.000 koronás díját nem annyira a fejjobb, mint a *conditio*ban legelőrehaladottabb két éves szokta megnyerni, a kanczadij, több államdíj, azonkívül sok handicap és eladóverseny, melyekben a közepes és alsóbb classisu lovak mérkőz össze képességeiket. Verseny tehát lesz elég, csak legyen hozzá a közönségnek elég penze és szerencseje is.

IRODALOM.

Kétéves énekesnő. Az amerikai lapok sokat írnak most egy csodagyermekről, a kétéstendős *Mildred Estelláról*, akinek bámulatos zeneérzeke van. Az első hallásra a legnehezebb dalt elénekli; s e mellett hangja oly édesen csengő s oly kifejezőteli, hogy megremegteti a szíveket. A csöpp teremtes, akinek rendkívül fényes jövőt jósolnak, már nyilvános hangversenyt is adott, most pedig természetesen szüleiivel hangverseny-körútra indul. Ennek a csodagyermeknek közölte az arczképét a „*Budapest*“ egyik közelebbi száma. Egyáltalán a „*Budapest*“-nek nagy érdeme, hogy nemcsak a napi eseményeket illusztrálja, hanem a hazai es külföldi nevezetesebb egyének arczmásaival is megismerteti olvasóit. Ezekre rug évenként a közölt illusztrációk száma. Tagadhatatlan, hogy ezen a téren egyedül áll a „*Budapest*“ a napi sajtóban. A ki tehát az eseményeket művésziös kivitelű illusztrációkban is ohajtja látni: annak bátran ajánlható a »*Budapest*« képes pol. napilap: annál is inkább, mert terjedelméhez képest rendkívül olcsó: egy hónapra 1 frt, negyedévre 3 frt. A megrendelések es előfizetések a »*Budapest*« kiadóhivatalához Budapest, IV. Sarkanlyus-utca 3. sz. a küldendők. Ugyanott kívánatra mutatványszámokat is lehet kapni.

Egy jó házból

való fiu nyomdásztanoncznak azonnal felvétetik. Bővebb felvilágosítással a kiadóhivatal szolgál.

Á R P Á D F Ö L D

Megnyilik 1899. évi április hó 30-án.

Gyönyörű kirándulólhely az Auquincum közelében, az új vasuti hid ó-budai hidfőnél

Naponta hangverseny és fényes kivilágítás,

valamint friss halászlé, kitűnő konyha, eredeti magyar borok, legjobb Dréher-sör.

Közlekedés a fővárosból: A közuti villamoson vagy a helyi hajón az újpesti állomásig, onnan a kettős hidon át, vagy pedig a szt.-endrei h. é. vasuton az Auquincumig, onnan a Duna felé haladva 5 percnyi séta után Árpád-földre érünk. Számos látogatást kér

HEGER NÁNDOR üzletvezető.

Legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben 1.000,000 korona.

**Az összes 50,000 nyeremény
JEGYZÉKE.**

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Jutalom	Korona	
		nyer. á	összesen
1	1	600000	600000
1	1	400000	400000
1	1	200000	200000
2	2	100000	200000
1	1	90000	90000
1	1	80000	80000
1	1	70000	70000
2	2	60000	120000
1	1	40000	40000
5	5	30000	150000
1	1	25000	25000
7	7	20000	140000
3	3	15000	45000
31	31	10000	310000
67	67	5000	335000
3	3	3000	9000
432	432	2000	864000
763	763	1000	763000
1238	1238	500	619000
90	90	300	27000
31700	31700	200	634000
3900	3900	170	657000
4900	4900	130	646000
50	50	100	5000
3900	3900	80	312000
2900	2900	40	116000
50,000	nyer. és jut. összegben	13.160,000	

A negyedik nagy m. kir. osztálysorsjáték nemsokára ismét kezdődik és

100,000

sorsjegyre

ujból

50,000

nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyek szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, mint már általánosan ismeretes, óriásiak.

Összesen tizenhárom millió 160,000 koronát sorsolnak ki biztosan. A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Szíves mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervezett eredeti árban és pedig:

egy egész I. o. eredeti sorsjegyet 6.—
 „ fél „ „ „ 3.—
 „ negyed „ „ „ 1.50
 „ nyolczad „ „ „ —.75

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzásjegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak rendelkezésre. A huzások a magy. kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan történnek és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kérjük a rendelvényeket mielőbb, legkésőbb azonban

f. évi május hó 3-ig

hozzánk beküldeni.

Török A. és Társa

a magy. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték
főelárusítói

Budapest, V., Váci-körút 4a.

Sok és nagy nyereményt fizettünk tisztelt vevőinknek; rövid idő alatt körülbelül egy és fél millió koronát.

Rendelőlevél levágandó.

Török A. és Társa uraknak Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget frt } utánvételezni kérem. } A nem tetsző törlendő.
 postautalvánnyal küldöm. }

Pontos cím: